

16 ARALIK 1993

414

GÖKBİLGİN, M. Tayyib: XV. - XVI. asırlarda Edirne ve Paşalivasi. Vakıflar, mülkler, mukataalar. İstanbul 1952 Üçler Basımevi. VII+631+302 s. 8°

F. 14.16 Tl.

«İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınlarından Nu. 508»

160190
PAŞA LİVASI
050551
EDİRNE
070235
GÖKBİLGİN
M. TAYYİP

160190 PAŞA LİVASI
Tez Lisans ERD

869

Hicri 937'de Paşa Livası /

Ekrem Erdem. - - 3072

[y.y. : y.y.], 1974.

VII, 157 30 cm.

Tez (Lisans). - - İstanbul Üniversitesi

BAŞBAKANLIK
DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
OSMANLI ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ

TÜRK HUKUK VE İKTİSAT TARİHİ MECMUASI

Istanbul Darülfünunu Türkiyat Enstitüsü
tarafından neşredilir

Müdür :

Prof. Dr. Köprülüzade Mehmet Fuat

21 AĞU 2007



Istanbul — Evkaf Matbaası

1931

572-204

Paşaeli

ŞARKİ TRAKYANIN COĞRAFYASINA ve İKTİSADİ TARİHİNE DAİR NOTLAR

Dr. Hâmit Sadi

Istanbul Darülfünunu muallimlerinden

Memleketimizin coğrafyasına ve iktisadî tarihine dair henüz ciddi eserlerden mahrum bulunuyoruz. Bu sahadaki ilk hareketlerin az çok kusurlu olması pek tabiidir. Elverir ki bu teşebbüsler ilmi usullere riayet düşüncesile yapılsın. Pekçok mesaiye ve zamana bağlı olan bu mevzu muhtelif istikametlerden girilebilir; umumi şekilde bütün Türkiye'ye dair muayyen bahisler üzerinde tetkikler yapılabildiği gibi, memleketin herhangi bir köşesinden başlayarak her tabii mntakanın coğrafi hususiyetine ve iktisadî tarihine dair tetkiklerde bulunmak ta mümkündür. Biz burada, coğrafi usule daha uygun gelen ikinci yolu tercih ederek, memleketin en garbi kısmını teşkil eden Paşaeli'ni mütalea edeceğiz. Fakat şurasını ilâve edeyim ki bu yazılar kısmen zati müşahedeye müstenit olmakla beraber umumiyetle bibliografik bir mahiyettedir. Daha ziyade esaslı tetkiklere bir başlangıç teşkil edebilir.

I

Balkan yarımadasının Anadolu'ya doğru uzanan köşesine "Şarkî Trakya [1]", veya "Paşaeli", denilir. Şimalişarkî'de İstranca dağları, Garpta Aşağı Meriç vadisiyle tahdit olunan bu arazi İstanbul ve Çanakkale boğazları arasında üç köşeli bir yarım adada halindedir. Fakat Cenupta "Gelibolu yarımadası", Çanakkale boğazı mntakasından; Silivriden geçen tuldairesinin

[1] Trakya, Balkanyarımadasının eski taksimatına ait bir tabirdir. kadim Yunanlılar, Adalar denizinin şimal sahillerinden Balkan dağlarına kadar yarımadasının şarkında yaşayan bütün kavımlara. "Trak" ismini verdiklerinden buralara da "Trakya", derlerdi. Romalılar devrinde (birinci asır ortalarına doğru) Trakya için idari bir hudut çizildi. Şarkta Karadeniz, Marmara ve boğazlardan, Garpta Vitoş, Perim dağlarına, Köstendil ve Sofya havalisine kadar uzanan ve şimalde Balkan dağları ile tahdit olunan sahaya "Thracia", eyaleti ismi verildi. Bu eski idari taksim yarımadasının bugünkü coğrafi taksimatında az çok tesirini göstermektedir. Bugün Trakya namı altında oldukça mütenevvi nahiyeler bir araya toplanır: Balkan dağlarıyla İstranca ve Rodop dağları arasında bulunan Meriç-Tunca yukarı havzaları ve Karadeniz mailesi ayrı bir mntaka teşkil eder; Buraya "Şarkî Rumeli" veya "Cenubî Bulgaristan", denilir. Umumiyetle Trakya denilince daha ziyade bu mntakanın —yani 42 inci arz dairesinin— cenubunda kalan kısım anlaşılır. Bu da Meriç nehri ile Garp ve Şark kısımlarına ayrılır.

Şarkî Trakya'ya "Paşaeli", denilmesi pek yeni bir devre aittir. Bu ismin menşei